

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Henrici || Svsonis Viri Sanctita-||te, Ervditione Et
Mi-||racvlis Clari, Opera**

Seuse, Heinrich

Coloniae, 1615

De I. Rupe, eiusque incolis. Capvt XXIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38029

cutior & contremisco, Domine Deus, dum ista loqueris, videorq; mihi vsque adeo defecisse viribus, vt mox animam reddere necesse sit. D. De his iam dixisse sit satis.

Sequitur hinc, vt hic Dei amicus altissimum quendam montem conspexerit, ex quo nouem immanes & vastæ eminebant rupes, aliæ alijs superiores ad montis vsque supercilium, atque in iisdem rupibus homines Christiani verlabantur.

PROLOGVS BREVIS IN NO-
uem Rupes.

AD Deum nemo pertingere potest, qui nõ aliquam harum rupium obtineat. Si quis autem ita suam velit instituere age-
reque vitam, vt in eam, vnde anima nobilis protecta est originem, conspiciere sinatur, is a-
nimo sanè virili & infracto præditus sit oportet, celsasque has omnes conscendat rupes, donec ad supremã perueniat. Vbi tum facile docetur, quo tendendum sit. Præclarus reuerà ille cõsensus fuerit, qui hunc scandere montem rupibus distinctum non dubitet. Namque in hac vita ex cunctis suis hostibus palmam ferat, atq; in futura beatitudine maximam obtinebit dignitatem & gloriam.

Qualiterquis
ad Deũ per-
tingere possit

De I. Rupe, eiusque incolis.

CAPVT XXIII.

DEVS: Nihil dubites, quin si diutiùs ante memorata contueri debuisses, haudquam

Bb 4

quam

quam laturus fueris. At nunc grata quædam & iucunda videbis. H. Fiat ita vt vis.

D. Agè igitur internos patefac obtutus, & adspice vbinam sis. H. Ad eum me iam locum deuolutum video Domine, vbi priùs eram ad radices montis, cupioque scire ex te, quid sibi velint. D. Quod hic cernis, anima est, ex montis cacumine in hanc prolapsa vallem. Ea autem tantum ex se vibrabat splendorem, vt id homo iste ferre vix posset. H. Obsecro Domine, hæccine anima ita in sua splendet origine, vt eam intueor? D. Certum habeas, siquidem Deus permitteret talem te videre animam, vt

Animæ à Deo
creata quan-
tus in sua o-
rigine splen-
dor.

Matt. 6. & 26.

in sua est origine, & creata ad imaginem Dei, non id ferre posse naturam tuam, nec sensibilibus tuis posse assequi, quidnam sit. Permissit autem Deus præclaram te videre animam, vt ad Ecclesiæ utilitatem & commonitionem, vbi sa possis verbis eloqui, & scriptis mandare. H. Fiat voluntas tua. D. Aperi oculos interius, & sursum adspice. Confestim homo ille montem hunc in tantam conspexit ascendere altitudinem, ac si cælum contingeret tantamque extendi in latitudinem, vt nullum illius terminum visu posset assequi. In ipso autem monte nouem ingentes propendebant rupes, alię alię excelsiores, donec ad summum montis perueniretur verticem, eratque earum immanis latitudo & amplitudo, adspectu terribilis & admirabilis. H. Dic, precor, Domine, quidnam significet, quod montem hunc horribilem iam altera vice conspicio. D. Contemplare quid in monte sit, & quinam illum habitent. H. Fiat sicut tibi placet. Eodem momento homo istum

infinitum

infima se rupe positum reperit, cuius tanta erat altitudo, vt suis oculis totum terrarum orbem perlustraret, videretq; rete immane per totum vndique fufum & expansum orbem, excepto hoc monte præcelso. Vnde vehementer territus, ait ad Dominum, quidnam isthæc sibi vellent. D. Permissus es ista sub figuris hisce conspîcere. Alioqui si perspicuè cernere cogereris, quam misère ac horribiliter Mundus totus suis se irretitus vitijis, natura id tua perpeti non posset. H. Putabam me iam Ecclesiæ peccata vidisse. D. O si scires, quantis periculis & peccatis hodie Ecclesia inuoluta sit, quamque sæuas & horrendas ob in ea re pœnas daturi sint, neuiquam id ferre posses.

H. Quid verò significat, rete hoc montem ipsum non circumplecti? D. Quod homines isti huius montis incolæ, in Dei timore & absque peccatis mortiferis viuant. At nunc confer (oro) eos qui in hoc monte degunt, cum illis qui sub reti iacent, illius nexibus impliciti, qui tamen Christiani vocantur. Tum verò intuitus virosque homo iste, vidit vel centum in peccatis iacere mortiferis, vbi vix vnus in montem euasit, cum tamen omnes Christi haberent nomen.

H. Multine Domine hanc primam habitant rupem, præ illis, qui in alijs celsioribus agunt rupibus? D. Plures hic demorantur, quàm in cæteris rupibus, quæ tamen ampliores grandioresque sunt. H. Quales igitur sunt infimæ rupis huius habitatores? D. Homines sunt tepidi, quædes & frigidi, nullisque magnis præditi exercitijs, quorum propositum est, nunquam in

Veròtū Christi-
fianorū quā-
ta paucitas.

Habitatores
infimæ rupis,
qui.

Bb 5 ali-

aliquod grande consentire peccatum, atque hoc ipso ad mortem vsque contenti sunt, & in hac simplicitate vitam exigunt suam, putantque se nihil scire melius. Sed quia non procul à laqueis demorantur, periculosè certè cum illis agitur.

Homines qui quo in discrimine versentur.

H. Seruabuntur ne isti Domine?

D. Si diem suum sine mortiferis obdormis peccatis, salui erunt, sed maiori in discrimine versantur, atque ipsi putent. Persuasum namque habent se Deo pariter & naturæ posse obsequi, inseruire ac viuere, quod tamen difficile, immo vix possibile est, & ægre admodum peruerare poterunt. Quod si perseverauerint, seruabuntur quidem, sed diras ac horrendas patientur angustias, immaniaque Purgatorij tormenta & miseras sustinebunt, tantoque illic morabuntur tempore, ut est à Deo constitutum & ordinatum, donec etiam minima errata acerrimè & perfectissimè eluantur ac castigentur, & pœnas omnes meritas ad extremam usque pertulerint. Nihil enim tam tenuiter licet delinquitur, quod non expiari oporteat. Deinde ubi cunctis hisce toleratis miserijs, ad caelos peruenerint, exiguam sanè aliorum comparatione bonorum hominum mercedem accipient: eò quod labor, exercitatio & charitas illorum erga Deum modica fuerint. Interea conspiciebat homo iste per plures de hac rupe detrudi repente deorsum, atque sub rere recidere.

H. Quid est Domine, quòd isti tam subitò hinc deiciuntur? D. In mortifera consentire peccata. Tales autem rupes hæc ferre non valent. Cernebat itidem homo iste, multis locis ex

reti homines quosdam emergere, colore atro & lurido, perinde ac si diu sub terra mortui iacuisent. H. Quid ista designant? D. Homines sunt, qui inter laqueos vel retia in peccatis mortiferis sub demonum potestate iacuerunt: at nunc dolore quodam compuncti sunt: vnde nihil iam in eos iuris habet improbi spiritus, sed ex reti dimittere coguntur. H. Quid sibi vult color hic luridus, quo affecti sunt? D. Dolor siue contritio eorum necdum confessione & poenitentia siue satisfactione consummata est. Quo facto, similes erant huius rupis incolis. Circūspiciens porrò homo iste, vidit in eadem rupe permultos degere homines ætate florida & iuuenili, virgines, iuuenes, viros, sacerdotes, laicos, monachos, monachas, atque omnis generis & ordinis, nullo penitus excepto, eosque tam iucundos & hilares simul omnes sub retia precipites ire.

H. Quid est, quod isti tanta pernicitate sub retia properant? D. Habes hic iam vnde in memoriam redeas similitudinis superius propositæ de piscibus, è celsissima origine sua de morte uentibus, totumque orbem peruagantibus, multis per viam laqueorum nexibus irretitis ac detentis. Ea nanque similitudine homines istos ætate iuuenes significare voluit DEVS, quos hic sub laqueos cursitare cernis. Ijenim sunt, qui toto vbiq; terrarum orbe intra Ecclesiam positi, dum ad eos pertingunt annos, quibus ratione possint vri, seseque ad sumum debeant principium conuertere, instar piscium stolidorum naturæ suæ obsequentes, de data opera ac suapte spontè sese mittunt sub
retia

Quinam laqueos demōnū euadant.

Qui quomodo se in laqueos perditionis demerant precipites.

retia fallacis mundi huius, qui totus dæmoni-
laqueis plenus est, in quos omni conatu misero-
ros homines impellere nitentur, siquidem in-
numeri in hoc mundo versantur.

In peccata
labi, in ijsque
progredi quā
calamitosum

H. Ut video, nemo hasce euadet tendentia,
nisi magno & virili animo penitens inde se auer-
tat. D. Id planè verissimum est. Adspice nunc,
ut ij, de quibus agimus, homines aetate iunio-
res, spontè scientesque in laqueos incurram,
quantoque longius progrediuntur, tanto pro-
fundius illis irretiantur: ex quo id sequitur,
tanto perniciosius & periculosius cum illis agi,
& quo longius processerint, eo duriores esse
quandoque exantlandos esse labores, si vnicui
inde emergere debeant. Nam quò diutius de-
longius cursitant, hoc magis atque magis ille-
cebris fallaciosi seculi huius nexibus irretien-
cantur, atque adeo perniciosè obligantur, ut
vix inde se possint excutere, efficianturque bru-
torum animantium similes, quæ non nisi pra-
sentia nòrunt & amplectantur. Sed nunc tuos
intenta obtutus. Mox homo iste apertis oculis
puellam quandam annorum quatuordecim
funi quodam ligatum post se trahere vidit ho-
minem admodum religiosum, quem sequere-
tur alius vir grauis & honestus sed secularis,
eadem resti adstrictus, vna cum coniuge sua
deinde scemina duæ eodem omninò vinculo
implexæ. Prima autem puella sub rete sese mi-
sit, aliosque omnes post se traxit. H. Obsecro
Domine, horum mihi significationem exprime.
D. Vir iste secularis & scemina homines
fuisse honesti, multoq; tempore religiose atq;
in Dei timore sine mortiferi perpetrations
pecca-

Nota horren-
dū exemplū.

peccati vixere. Hæc autem puella ipsorum primogenita est, quæ ad nobiles iam perducta annos, sub retri contemplata est mundi fallacis factum & superbiam, & vana gaudia, optauitque & statuit etiam illuc pergere, dicens patri & matri suæ, se eadem velle habere, quæ aliorum filiarum suarum similes habeant. Atqui parentes isti filiam suam à primis ætatis initijs ad suam capessendam originem Deum, educare debuisset. Sed eo neglecto, ad suum Confessarium sese contulerunt ei que rem ipsam exponentes, eius consilium petierunt. Qui id eis permisit, eo fine, ut in eorum, nempe ditium, amicitia permaneat: atque illis, ita nunc moris esse, atque idem etiam ipsorum progenitores fecisse, affirmavitque non esse noxium illam superbiam, nihil interim pensitans, Luciferum cum omnibus angelis suis ob elationis crimine à Deo profligatum esse. Atque hac de causa puella isthæc primo loco confessarium, ac subinde parentes suos sub rete post se trahit. Reliquæ autem duæ exemplarum illius imitatorum exemplum, eam sub laqueos sequuntur sunt. At nunc ad rupis huius extrema progrediari oportet. Processit igitur homo, cumque ad extrema venisset ac circumspiceret, videbatur sibi orbis terminos attingisse, respexitque deorsum ingenti cum dolore & miseria, atque ad Dominum. H. O Deus amantissime, fer opem, obsecro. Neque enim istud ferre valeo: Siquidem hinc horrendum quoddam ac immane conspicio monstrum, ut præ nimio angore statim animam rupto corde redditurus mihi videar: & nisi me adiures, peream necesse est. Namque istud proferre nequeo, quippe qui

Confessarium quam periculosa conuenientia.

Esaiæ 14.

Exempla mala quid parant.

hor-

horribilem tremēdamque contueor speciem omnino mihi visu intolerabilem. Est immane ac horribile monstrum istud catena ingenui obligatum, eiusque virtus tantæ efficacitæ, timidinis ac roboris esse videtur, vt nisi tua immensa bonitas & misericordia Mundum seruaret, totum hunc orbem in mortem & exitium possit rapere. D. Permissus es hoc monstrum sub hac videre specie, quo in scripta referat. Sed si reuerà conspicerere id deberes, ita vt est in seipso, etiam si cordi tuo tanta inesset fortitudo, quanta vel mille cordibus, non posses non cōfestim scindi, nisi diuina virtute seruetur. H. Mi Domine, cuiusmodi est hæc species? D. Monstrum istud terribile Luciferi cuius sane ea fortitudo & robor est, vt sua catena totum post se mundum possit trahere, nisi pijs quibusdam etiamnum viuentibus hominibus prohiberetur. H. Immensas tibi Domine gratias agimus, quod adhuc tales super sumus, quorum meritis & precibus Ecclesia & Christiana religio conseruetur. D. Postea eos contempleris. Namque supremam habitant rupem. H. Obsecro Domine, multum ne adhuc valet teter spiritus in eos, qui hanc infimam rupem incolunt?

D. Nihil in eos potestatis habet, nisi quantum ipsi velint, & quamdiu à peccatis mortiferis immunem custodiunt. Attamen multa ei fiducia inest, eo quod Mundi rebus occupatos, & eorum cogitationes multiuarias esse animaduertat, ipsosq; procliuem ad honores & comoda seculi: & quamuis peccatum nolint exitiale admittere, tamen non longe absunt à re-

Luciferi quanta fortitudo.

actioque & vita illorum multis exposita periculis est, quandoquidem hostis tartareus magno studio suis eos laqueis implicare conatur, trahitque eos hamo quodam, quo illis iniecto, impedit eos, ne rectum ad suam originem apprehendant iter. H. Quis est hamus iste, mi Domine? Quod hominum istorum institutum siue modus? & cuiusmodi sunt homines isti.

D. Vt iam antè dixi, homines sunt Christiani quidem, sed ita stolidi, vt se putent Deo simul ac naturæ posse seruire & viuere, quod tamen periculosum est valde, & incertum: volūt quidem homines esse integri, nec peccatum vllam mortiferum admittere, sed ideo, ne condemnentur: persuasumque habent, Deo se caros admodum esse, eò quòd se honestos putēt, vitæque ipsorum & instituta impensè eis placeant, vnde nullo flagrant vitæ perfectioris desiderio & amore, sicque mori volunt, quandoquidem nulla graui peccata admittunt. Quòd si quis eis dicere attentet, vitam ipsorum periculosam esse, eosque ad edomandam naturam pertrahere velit, ei non obsequuntur, sed potius retro obtemperant spiritui, qui eos irretitos tenet laqueo naturæ ipsorum, cui viuere moliantur. Denique non nisi seipfos spectant, neque ex suo iudicio & voluntate propria viuunt, vitamque ac instituta sua tanquam tuta delegerunt, cum tamen periculis pateant, eò quòd reuicti finitimi sint.

H. Quando moriuntur, abeuntne ad superos?

D. Etiam: si tamen absque mortifero peccato excedant è vitis: sed ineffabiles habent in Purga-

Deo & natura simul in-seruire vix possibile.

Peccatum licet minimū quanto supplicio expliandum.

Purgatorio pœnas perpeti ob singulas quas voluptates & oblectamenta naturæ, quæ quam absque necessitate ceperint. Crede mihi si quis exploratum haberet, quanta luenda pœna ob minimam, quæ invito Deo sumitur naturæ oblectationem, priusquam vel ventilem perpetraret culpam, potius quotidie capiti sibi amputari, ac novam inferri mortem timeret. Et tamen homines isti non solum memoratis plectuntur supplicijs, sed etiam ingratum perenni carere coguntur præmio & beatitudine, ob voluntaria naturæ percepta oblectamenta.

H. Equidem admiror, quotquot ista audierint, non statim penitus naturæ suæ valeant re, cum tamen nulla neque pace, neque gaudio potiri liceat, præterquam in solo Deo.

D. Pace & gaudio in Spiritu sancto perfrui nemo potest, nisi qui se funditus Deo permiserit ac resignarit. Ad hoc gaudium si rupis huius habitatores pertingere vellent, primò id dicendum eis foret prudentum consilio, vitæ turam suam vincere ac edomare oporteret. Sed hæcenus satis infimæ rupis incolas didicisti. Jam porrò etiam eos videbis, eorumque existetia, qui superius alteram habitant rupem.

De secunda Rupe.

CAPVT XXIV.

DEVUS: Sursum adspice. Fecit homo illa quod iubebarur, cōtemplansque rupem proximam ipsò superiorem, quosdam ex illa